

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL.411.003.01.2022

Piotr Grzymowicz
Prezydent Olsztyna
Plac Jana Pawła II 1
10-101 Olsztyn

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/22/004 – Utrzymywanie i zarządzanie cmentarzami komunalnymi w województwie warmińsko-mazurskim.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie
ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn
T +48 89 678 82 00, F +48 89 678 82 30
lol@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Olsztyna, Plac Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn (dalej: „Urząd” lub „UM”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Grzymowicz – Prezydent Olsztyna (dalej: „Prezydent”) od 1 marca 2009 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Organizacyjna zadań związanych z zarządzaniem i utrzymaniem cmentarzy komunalnych.2. Ustalanie, przyjmowanie oraz rozliczanie opłat za groby oraz wydatki związane z utrzymaniem cmentarzy komunalnych.3. Nadzór i kontrola nad realizacją zadań związanych z zarządzaniem i utrzymaniem cmentarzy komunalnych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2022 r. ¹
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Hubert Sikorski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOL/125/2022 z 26 października 2022 r.;2. Rafał Dmytrenko, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOL/127/2022 z 4 listopada 2022 r.

(akta kontroli str. 1-5)

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

W okresie objętym kontrolą Miasto Olsztyn zapewniło prawidłową organizację zadania własnego dotyczącego utrzymania i zarządzania cmentarzami komunalnymi. Rada Miasta Olsztyna (dalej: „Rada” lub „RM”) zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁴ w uchwale Nr XV/216/11 z 27 września 2011 r.⁵ określiła bowiem zasady i tryb korzystania z cmentarzy komunalnych uchwalając Regulamin korzystania z cmentarzy komunalnych w Olsztynie, a także w oparciu o analizę finansową, uchwaliła stawki opłat za korzystanie z cmentarzy komunalnych oraz usługi w miejskich domach przedpogrzebowych. Były one pobierane przez zarządcę cmentarzy, tj. Zakład Cmentarzy Komunalnych w Olsztynie (dalej: „ZCK”), działający w formie zakładu budżetowego. Należyte sprawowano także nadzór nad ww. podmiotem, który realizowany był przez pracowników Wydział Inwestycji Miejskich (dalej: „WIM”), a w zakresie finansowym przez Wydział Budżetu UM.

Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła natomiast niezarejestrowania w rejestrze skarg i wniosków UM Olsztyna dwóch otrzymanych w 2019 r. skarg dotyczących funkcjonowania ZCK.

¹ Z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 559, ze zm.

⁵ zmienionej uchwałą Nr XLI/676/22 z dnia 26 stycznia 2022 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacyjna zadań związanych z zarządzaniem i utrzymaniem cmentarzy komunalnych.

Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą zadanie własne Miasta Olsztyna (dalej: „Miasto lub Gmina”) w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty dotyczące spraw związanych z utrzymaniem i zarządzaniem cmentarzami komunalnymi realizował Zakład Cmentarzy Komunalnych w Olsztynie, będący zakładem budżetowym Gminy Olsztyn nieposiadającym osobowości prawnej. ZCK został utworzony na podstawie uchwały nr XII/125/95 Rady Miejskiej w Olsztynie z dnia 21 czerwca 1995 r. z późniejszymi zmianami oraz statutu zakładu budżetowego, nadanego Uchwałą Rady Miasta Olsztyn nr XLI/519/05 z dnia 23 lutego 2005 r. W strukturze organizacyjnej Urzędu, wynikającej z Regulaminu organizacyjnego ZCK podlegał Wydziałowi Inwestycji Miejskich.

Do zadań WIM w zakresie nadzoru i współpracy z ZCK należało:

- nadzorowanie działalności Zakładu Cmentarzy Komunalnych, koordynacja prac związanych z zakładaniem, rozszerzaniem i zamykaniem cmentarzy komunalnych oraz współpraca z innymi służbami zajmującymi się utrzymywaniem cmentarzy komunalnych, grobów, miejsc pamięci narodowej i pomników,
- nadzorowanie i przechowywanie dokumentów o utworzeniu/przekształceniu Zakładu Cmentarzy Komunalnych.

Nadzór finansowy nad ZCK w okresie objętym kontrolą sprawował Wydział Budżetu UM, do którego wpływały m.in. sprawozdania finansowe⁶.

(akta kontroli str. 6-48)

1.2. Zadanie te w ramach WIM wykonywała osoba zatrudniona na stanowisku Kierownika Referatu ds. Planowania i Rozliczania Inwestycji i Budżetu. W zakresie czynności tego pracownika określono m.in. współpracę z komórkami organizacyjnymi Urzędu, miejskimi jednostkami organizacyjnymi w zakresie przepływu informacji niezbędnych do prawidłowej realizacji zadań.

(akta kontroli str. 49-51)

1.3. W okresie objętym kontrolą Miasto posiadało dwa czynne cmentarze komunalne, zlokalizowane na działkach ewidencyjnych będących własnością Gminy:

- Cmentarz Komunalny przy ul. Poprzecznej w Olsztynie o pow. 336,5 tys. m², założony w 1962 r.,
- Cmentarz Komunalny „Dywity” o pow. 382,0 tys. m², założony w 1984 r.

(akta kontroli str. 52-53)

1.4. Na podstawie wniosku ZCK uchwałą Rady z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, Gmina przeznaczyła na lata 2021-2024 łącznie 2 589,2 tys. zł jako dotację celową na Rozbudowę infrastruktury cmentarnej na urządzenie nowych kwater grzebalnych i odprowadzenie wód powierzchniowych z nowoprojektowanej części cmentarza komunalnego „Dywity”.

(akta kontroli str. 54-55)

⁶ Roczne bilanse samorządowego zakładu budżetowego, sprawozdanie z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych (RB-30S), sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N), sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

1.5. W latach 2019-2022 (I półrocze) w Mieście nie zakładano nowego, nie rozszerzano granic istniejących, ani nie zamknięto żadnego cmentarza komunalnego.

(akta kontroli str. 52-53)

1.6. W okresie objętym kontrolą gminnymi cmentarzami komunalnymi zarządzał ZCK w oparciu o nadany statut, w którym przekazano tej jednostce zarządzanie gminnymi obiektami funeralnymi, obejmujące m.in.:

- zarządzanie cmentarzami komunalnymi i miejskimi domami przedpogrzebowymi,
- racjonalną gospodarkę powierzchnią grzebalną,
- prowadzenie ewidencji zmarłych pochowanych na cmentarzach komunalnych,
- utrzymanie porządku, czystości i zieleni na cmentarzach,
- utrzymanie w dobrym stanie technicznym, sanitarnym i estetycznym terenów, obiektów i urządzeń cmentarnych,
- tworzenie koncepcji rozwoju cmentarzy komunalnych zgodnie z założeniami strategii rozwoju Miasta Olsztyn,
- czynności administracyjne.

Od 24 stycznia 2000 r. przekazano ZCK w trwały zarząd⁷:

- Cmentarz Komunalny przy ul. Poprzecznej w Olsztynie,
- Cmentarz Komunalny koło Dywit,
- Miejski Dom Przedpogrzebowy (dalej „MDP”) Nr 1 przy ul. Poprzecznej 9B w Olsztynie, a od 14 września 2007 r. Miejski Dom Przedpogrzebowy Nr 2 przy ul. Mariańskiej 2 w Olsztynie.

Od 1 stycznia 2001 r. przekazano ZCK administrowanie⁸ także cmentarzami, na których nie dokonuje się już pochówków, tj.:

- Cmentarz św. Józefa przy ul. Rataja,
- Cmentarz św. Jakuba przy ul. Wojska Polskiego,
- Cmentarz św. Jana Nepomucena przy ul. Sielskiej,
- Cmentarz wojenny z I i II Wojny Światowej przy ul. Szarych Szeregów,
- Cmentarz Ofiar Terroru Hitlerowskiego przy ul. Baczewskiego.

(akta kontroli str. 12-19, 56-63)

1.7. W okresie objętym kontrolą zasady i tryb korzystania z cmentarzy komunalnych Gminy regulował Regulamin korzystania z cmentarzy komunalnych w Olsztynie stanowiący załącznik do uchwały RM Nr XV/216/11 z 27 września 2011 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu korzystania z cmentarzy komunalnych w Olsztynie. Został on zmieniony uchwałą Nr XLI/676/22 z dnia 26 stycznia 2022 r. W regulaminie określono m.in. zasady organizowania pochówków, urządzania kwater grzebalnych, grobów i ich utrzymania, likwidacji grobów, określono prawa do grobu i zasady ekshumacji, wjazdu na cmentarz, a także świadczenia usług kamieniarskich, remontowo-budowlanych na terenie cmentarzy.

Wyżej wymienione uchwały zostały przekazane do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego (dalej: „Wojewoda”) oraz do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

(akta kontroli str. 64-114)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁷ Kwoty opłaty za trwały zarząd w okresie objętym kontrola stanowiły 0,3% ustalonej wartości gruntu, budynków i budowli i wynosiły 43,3 tys. zł rocznie.

⁸ Na podstawie decyzji Zarządu miasta z 12 września i 17 października 2000 r.

2. Ustalanie, przyjmowanie oraz rozliczanie opłat za groby oraz wydatki związane z utrzymaniem cmentarzy komunalnych.

Opis stanu faktycznego

2.1. W okresie objętym kontrolą opłaty za korzystanie z cmentarzy komunalnych w Gminie były ustalane na podstawie uchwały nr XXI/294/16 Rady Miasta Olsztyna z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie ustalenia stawek opłat za korzystanie z cmentarzy komunalnych oraz usługi w miejskich domach przedpogrzebowych. Do 30 czerwca 2022 r. cennik stanowiący załącznik do ww. uchwały, na wniosek ZCK, był czterokrotnie zmieniany (uchwałami organu stanowiącego gminy podjętymi odpowiednio w 2017 r., 2020 r., 2021 r. i 2022 r.). W uzasadnieniu projektu zmian cen za usługi ZCK podał konieczność ich urealnienia w stosunku do wzrostu kosztów utrzymania. Uchwały te przekazane zostały Wojewodzie.

W latach 2019-2022 (I półrocze) obowiązywały m.in. opłaty za:

- miejsce pod grób ziemny jednopoziomowy (930 zł/930 zł/1000 zł/1000 zł),
- miejsce na grób ziemny dla dziecka do lat 6 (465 zł/465 zł/ 500 zł/500 zł),
- miejsce na grób urnowy na jedną urnę (465 zł/465 zł/500 zł/500zł),
- niszę urnową w kolumbarium (1400 zł/1400 zł/1500 zł/2250 zł),
- następne 20 lat po 20 latach od ostatniego pochówku - w przypadku niszy urnowej w kolumbarium 465 zł/465 zł/500 zł/500 zł, a inhumacyjnego grobu murowanego 930 zł/930 zł/1000 zł/1000 zł.

Wyżej wymienione załączniki do uchwały Rady Miasta określały także opłaty za usługi świadczone w miejskich domach przedpogrzebowych, obejmujące np. przechowywanie zwłok w chłodni, przechowywanie urny z prochami, przygotowanie do pogrzebu zwłok osoby zmarłej, przygotowanie zwłok do kremacji.

(akta kontroli str. 64-133)

2.2. W badanym okresie Gmina dysponowała danymi o przychodach i kosztach wynikających z działalności ZCK. Co roku otrzymywała bowiem od tego podmiotu sprawozdania finansowe, tj.:

- roczne bilanse samorządowego zakładu budżetowego;
- sprawozdanie z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych (RB-30S);
- sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N);
- sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Zgodnie z nadanym statutem ZCK prowadził gospodarkę finansową na podstawie rocznego planu finansowego, zatwierdzonego przez Dyrektora Zakładu po uchwaleniu budżetu Miasta Olsztyna lub na podstawie zatwierdzonego projektu planu do czasu uchwalenia budżetu, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁹. Koszty działalności Zakładu pokrywane były z przychodów własnych oraz przyznanych dotacji budżetowych.

Z otrzymanych przez Urząd sprawozdań finansowych za lata 2019-2021 wynika, że ZCK uzyskał przychody netto w kwotach odpowiednio: 4181,9 tys. zł, 4553,0 tys. zł i 5487,5 tys. zł, a koszty wyniosły odpowiednio: 4196,5 tys. zł, 4304,7 tys. zł i 5146,4 tys. zł.

Największy udział w kosztach stanowiły wynagrodzenia osobowe pracowników (odpowiednio: 26%, 25,5%, 21%), zakup usług pozostałych (23%, 28% i 29%) oraz podatek od nieruchomości (od 9,4 % do 11%).

⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.

Z Rachunku zysków i strat wynika, że ZCK w 2019 r. poniósł stratę netto w wysokości 77,4 tys. zł, zaś w 2020 r. oraz 2021 r. odnotował zysk netto w wysokości odpowiednio 143,7 tys. zł oraz 119,8 tys. zł.

W 2021 r. ZCK uzyskał nadwyżkę środków obrotowych w kwocie 52,7 tys. zł. Rada Miasta Olsztyna uchwałą nr XLV/715/22 z 30 marca 2022 r. zwolniła Zakład z obowiązku wpłaty ww. nadwyżki do budżetu Miasta i zobowiązała go do jej przeznaczenia na realizację zadań statutowych.

Otrzymane od ZCK sprawozdania za lata 2019, 2020 i 2021 zostały sprawdzone pod względem formalnym i rachunkowym, przyjęte i uwzględnione w łącznym sprawozdaniu Miasta Olsztyna. Zostały one również zatwierdzone uchwałami Rady w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem rocznym z wykonania budżetu Miasta Olsztyna. O czynnościach tych Dyrektor Wydziału Budżetu UM, co roku, pisemnie informował ZCK, polecając także zamknięcie ksiąg finansowych za poprzedni rok obrachunkowy.

(akta kontroli str. 134-181)

2.3. Zasady postępowania z nieopłaconymi w terminie miejscami grzebalnymi określono w przyjętym przez RM Regulaminie korzystania z cmentarzy komunalnych w Olsztynie. W punkcie IV. Likwidacja grobów (użycie grobów do ponownego pochówku) uchwalono m.in. że:

- w celu kwalifikowania grobów do ich użycia do ponownego pochówku, co roku odbywa się przegląd grobów starszych niż 20 lat, za które nie wznowiono opłaty na następne 20 lat;
- na okoliczność likwidacji grobu spisany zostaje protokół likwidacji, który przechowuje się przez okres 10 lat;
- szczątki ludzkie z likwidowanego grobu są przenoszone jako anonimowe (bez oznaczenia) do ossuarium na tym samym cmentarzu;
- nagrobek ze zlikwidowanego grobu jest przechowywany przez ZCK przez okres jednego roku, a następnie, w przypadku jego nieodebrania przez osoby uprawnione, utylizowany.

(akta kontroli str. 64-114)

2.4. W okresie objętym kontrolą Urząd przekazywał ZCK dotacje przedmiotowe na utrzymanie cmentarzy czynnych oraz zamkniętych. I tak:

- w 2019 r. – 164,9 tys. zł na utrzymanie cmentarzy czynnych (wykorzystano 148,2 tys. zł, a 16,7 tys. zł z ostatniej transzy zwrócono terminowo na konto UM) oraz 90,0 tys. zł na utrzymanie cmentarzy zamkniętych;
- w latach 2020-2022 – po 164,9 tys. zł na utrzymanie cmentarzy czynnych oraz po 90,0 tys. zł na utrzymanie cmentarzy zamkniętych (dotacje dotyczące lat 2020-2021 zostały w całości wykorzystane).

(akta kontroli str. 182-303)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Nadzór i kontrola nad realizacją zadań związanych z zarządzaniem i utrzymaniem cmentarzy komunalnych.

Opis stanu
faktycznego

3.1. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie nie obowiązywały pisemne procedury dotyczące zadań związanych z nadzorem nad utrzymaniem i zarządzaniem cmentarzami komunalnymi.

(akta kontroli str. 304)

3.2. W okresie objętym kontrolą Biuro Kontroli Urzędu nie przeprowadzało kontroli w ZCK. Ostatnią kontrolę w ww. podmiocie przeprowadzono w 2017 r. i objęto nią:

- stosowanie ustawy Prawo zamówień publicznych przy realizacji zamówienia publicznego na urządzenie alei zasłużonych na terenie Cmentarza Komunalnego w Dywitach,
- ewidencjonowanie środków trwałych w księgach inwentarzowych jednostki,
- ujmowanie składników majątku na kontach księgowych oraz naliczanie amortyzacji i umorzenia.

Kontrola wykazała, że ZCK prowadził postępowania o udzielenie zamówień publicznych do 30 000 euro zgodnie z wewnętrznymi regulacjami. Na okoliczność wyboru najkorzystniejszej oferty sporządzano protokół, który stanowił podstawę sporządzenia i podpisania umowy. Ponadto, kontrolujący stwierdzili, że działania ZCK w pozostałych zakresach będących przedmiotem kontroli były zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi. Kontrola ta nie wykazała nieprawidłowości i uchybień wymagających sformułowania zaleceń pokontrolnych.

Plany kontroli sporządzane przez Biuro Kontroli i zatwierdzane przez Prezydenta Miasta w latach 2019-2021 nie uwzględniały tematów związanych z zarządzaniem cmentarzami komunalnymi.

Dyrektor Biura Kontroli w UM wyjaśnił, że w Urzędzie realizowano kontrole według planu na dany rok. Plan kontroli zatwierdzany jest przez Prezydenta Olsztyna. Dodał także, że do końca listopada danego roku wydziały/biura Urzędu przekazują do Biura Kontroli propozycje do planu. Na podstawie tych propozycji oraz własnego rozpoznania wynikającego z bieżącego monitorowania postępowań kontrolnych przeprowadzanych w jednostkach kontrolowanych oraz wyników kontroli uprawnionych instytucji zewnętrznych, w Biurze Kontroli tworzony jest „Roczny plan Biura Kontroli”. Plan ten tworzony jest stosownie do możliwości organizacyjno-kadrowych Biura. Stwierdził również, że według postanowień regulaminu organizacyjnego Urzędu nadzorowanie działalności ZCK, koordynacja prac związanych z zakładaniem i zamykaniem cmentarzy komunalnych oraz współpraca z innymi służbami należała do kompetencji Wydziału Inwestycji Miejskich.

(akta kontroli str. 305-347, 350-372)

Formą sprawowania przez Urząd kontroli nad ZCK w badanym okresie było analizowanie otrzymywanych jednostki od ww. kwartalnych sprawozdań Rb-30s z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych. Zawierały one m.in. plany i wykonanie przychodów ZCK, w tym m.in. otrzymywanych od Miasta Olsztyna środków finansowych w formie dotacji na zarządzanie cmentarzami komunalnymi.

(akta kontroli str. 182-303)

3.3. W latach 2019-2022 (I półrocze) kontrola zarządcza w Urzędzie była sprawowana m.in. poprzez proces zarządzania ryzykiem. W każdym badanym roku Wydziałowi Inwestycji Miejskich nadzorującemu zarządzanie cmentarzami komunalnymi określano m.in. cel obszaru zadań, zadanie, opis ryzyka dla danego zadania i kategorię. Wykazy Ryzyk sporządzane corocznie w Urzędzie w okresie 2019-2021 nie wyszczególniały ryzyk związanych z zarządzaniem, prowadzeniem i utrzymaniem cmentarzy komunalnych. W związku z powyższym nie przeprowadzono w tym zakresie audytu wewnętrznego.

W wyniku kontroli utrzymania cmentarzy komunalnych przeprowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie, w okresie objętym kontrolą nie stwierdzono nieprawidłowości, przy czym w przypadku Cmentarza

Komunalnego w Dywitach wydano doraźne zalecenia dotyczące naprawy studzienek przy punktach czerpania wody (w 2019 r.) oraz uzupełnienia nasadzenia w pasie izolacyjnym zieleni (w 2022 r.).

(akta kontroli str. 348-349, 373-411)

3.4. W okresie objętym kontrolą (w 2019 r.) do Urzędu wniesione zostały dwie skargi związane z funkcjonowaniem cmentarzy komunalnych, tj.:

- skarga z dnia 11 marca 2019 r.¹⁰ dotyczyła braku informacji na furtkach cmentarza przy ul. Poprzecznej o ich sprężynowym domykaniu. Skarżąca została uderzona przez domykającą się furtkę, a ubezpieczyciel odmówił wypłaty odszkodowania. Prezydent przekazał skarżącej 8 maja 2019 r. odpowiedź na piśmie, wskazując w niej Dyrektora ZCK jako osobę do kontaktu w sprawie odszkodowania. Czas odpowiedzi został wydłużony ze względu na długotrwałą analizę sprawy przez ubezpieczyciela. Osobie, która wniosła skargę, w wyniku prośby ZCK o powtórne rozpatrzenie sprawy, ubezpieczyciel przyznał odszkodowanie. Poinformowano ją również, że w marcu 2019 r. na furtkach cmentarza zawieszono tabliczki informujące, że są one domykane sprężynowo.
- Skarga z dnia 4 czerwca 2019 r. (pocztą elektroniczną na skrzynkę Z-cy Prezydenta Olsztyna) dotyczyła niewydania przez ZCK zgody na pochowanie niespopielonych szczątków dziecka nienarodzonego w urnowym grobie zbiorowym dla dzieci nienarodzonych. W piśmie tym podano m.in., że władze ZCK nie wydały zgody na pochówek dziecka, zaś decyzja ta została podjęta godzinę przed pochówkiem, który wcześniej został jednak uzgodniony z władzami cmentarza. Zmienność decyzji pracowników ZCK, odnośnie ww. zgody stawia w bardzo złym świetle kompetencje tych osób. W dniu 6 czerwca 2019 r. wystąpiono do ZCK z prośbą o ustosunkowanie się do niej. Tego samego dnia Z-ca Prezydenta otrzymała z ZCK (także drogą elektroniczną) projekt odpowiedzi. Zawarto w niej informację na temat możliwych form pochówku szczątków (jest to możliwe w grobie dziecięcym lub jakimkolwiek innym grobie ziemnym lub murowanym inhumacyjnym). Wyjaśniono także, że nie jest możliwe pochowanie szczątków niespopielonych w grobie dzieci nienarodzonych, ponieważ jest on przeznaczony tylko i wyłącznie do pochówku urnowego szczątków skremowanych. Charakter tego grobu wymusza jego częste otwieranie.

W przypadku prochów ludzkich jest to całkowicie bezpieczne, natomiast szczątki niespopielone stwarzają zagrożenie sanitarne. W dniu 11 czerwca 2019 r. osobie wnoszącej skargę udzielono pisemnej odpowiedzi informując m.in., że nie stwierdzono uchybień w działaniach ZCK i związku z tym zwrócono się o weryfikację zarzutów sformułowanych wobec ww. podmiotu.

Do dnia 20 grudnia 2022 r. obie skargi nie zostały wpisane do prowadzonego w Urzędzie Miasta Olsztyna rejestru skarg i wniosków.

(akta kontroli str. 412-437)

Stwierdzone
nieprawidłowości

Dwie skargi, wniesione do Urzędu Miasta Olsztyna w 2019 r., dotyczące działalności ZCK nie zostały (do dnia 20 grudnia 2022 r.) wpisane do prowadzonego w Urzędzie rejestru skarg i wniosków, mimo takiego wymogu określonego w art. 254 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹¹.

Sekretarz Miasta wyjaśnił m.in, że skargi nie zostały wpisane do rejestru skarg i wniosków przez przeoczenie. Dodał także, że „w przypadku skargi, która wpłynęła pocztą elektroniczną na skrzynkę Prezydent Zaborowskiej-Boruch, znając Panią

¹⁰ wniesiona ustnie do Prezydenta na bezpośrednim spotkaniu w UM.

¹¹ Dz.U. z 2022 r. poz. 2000, ze zm.

Prezydent uważam, że chciała ona wyjaśnić tę niezwykle delikatną sprawę jak najszybciej i dlatego przekazała pismo mailem bezpośrednio do dyrektora ZCK, pomijając Wydział Organizacji i Kadr. Jeśli zaś chodzi o skargę wniesioną w dniu 11.03.2019 r. na spotkaniu z Prezydentem Grzymowiczem, to sprawa ta była nam znana wcześniej, a treść spisanego na tę okoliczność protokołu nie w pełni odzwierciedla jej charakter. Być może w pośpiechu, błędnie zakwalifikowana została ona jako „przyjęcie podania”. Spotkania obywateli z Prezydentem nie trwają zbyt długo i dlatego siłą rzeczy protokoły są zwięzłe.” Stwierdził także, że mając na uwadze ustalenia kontroli NIK widzi konieczność zwrócenia większej uwagi na treść spraw wnoszonych przez mieszkańców w celu ich właściwej kwalifikacji i rejestracji jako wnioski lub skargi.

(akta kontroli str. 425-437)

IV. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli w wyniku kontroli nie sformułowała uwag.

Wniosek

Najwyższa Izba Kontroli, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o podjęcie działań zmierzających do zapewnienia prawidłowego ewidencjonowania w rejestrze skarg i wniosków UM Olsztyna otrzymywanych skarg.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

Olsztyn, 23 grudnia 2022 r.

Kontroler
Hubert Sikorski
Specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie
Dyrektor
Piotr Górný

.....
podpis

.....
podpis

Kontroler
Rafał Dmytrenko
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis